

Regional plan för bredband 2026-2030

Beslutad av: regionala utvecklingsnämnden 2026-yy-zz, § yyy

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1	Inledning	3
1.1	Bakgrund	3
1.2	Varaktighet	3
2	Bredband som förutsättning för hållbar utveckling	3
2.3	Nationellt	3
2.4	Regionalt	4
3	Mål	4
4	Fokusområden	5
5	Genomförande	6
5.1	Bredbandskoordinator	6
5.2	Extra tillgängliga medel	7
6	Uppföljning	7

Regional plan för bredband 2026–2030
Dnr RUN/385/2026

Handläggare
Peter Adolfsson
Samhällsutveckling, Hållbar tillväxt
Region Jämtland Härjedalen
Box 654, 831 27 Östersund
www.regionjh.se

1 Inledning

1.1 Bakgrund

Den regionala utvecklingsstrategin (RUN/515/2018) anger länets vision för 2050. Tillhörande Mål och prioriteringar för den regionala utvecklingspolitiken i Jämtland Härjedalen 2024–2050 (RUN/316/2024) tydliggör prioriteringarna för hur det regionala utvecklingsarbetet ska bidra till att uppfylla den regionala utvecklingsstrategin. I de långsiktiga prioriteringarna Tillgänglighet i hela länet genom digital kommunikation, fysisk infrastruktur och hållbar mobilitet är tillgången till robust bredband viktig. Regional plan för bredband beskriver mål och fokusområden för att uppnå en ökad tillgång till bredband.

Regional plan för bredband 2026-2030 ersätter den tidigare versionen *Regional plan för bredband 2023-2025*, beslutad av Regionala utvecklingsnämnden 2022-11-22.

1.2 Varaktighet

Regional plan för bredband gäller till och med år 2030.

2 Bredband som förutsättning för hållbar utveckling

2.3 Nationellt

Riksdagen har beslutat att målet för digitaliseringspolitiken är att Sverige ska vara bäst i världen på att använda digitaliseringens möjligheter. Under detta mål finns två delmål:

- Sverige ska ha bredband i världsklass. Alla hushåll och företag bör ha goda möjligheter att använda sig av elektroniska samhällstjänster och service via bredband.
- Elektroniska kommunikationer ska vara effektiva, säkra och robusta samt tillgodose användarnas behov. Elektroniska kommunikationer ska i första hand tillhandahållas genom en väl fungerande marknad, men staten ska ha ett ansvar på områden där allmänna intressen inte enbart kan tillgodoses av marknaden.

I "Sveriges digitaliseringsstrategi 2025–2030" kompletterar Regeringen målen och för konnektivitet säger man:

“I Sverige och mot omvärlden ska det alltid finnas tillförlitlig konnektivitet så att det är möjligt att bo, leva och verka i hela landet. Den digitala infrastrukturen ska vara motståndskraftig, säker och främja konkurrenskraft, innovation och hållbarhet.”

2.4 Regionalt

Enligt Program för smart specialisering i Jämtland Härjedalen 2021-2027 (RUN/430/2018) kraftsamlar Jämtland Härjedalen kring fyra prioriterade styrkeområden: Jord, skog och vatten, Hållbar energi, Upplevelser samt Digitala lösningar.

I den hållbara omställningen och utvecklingen av länets näringsliv är digitaliseringens möjligheter viktiga att ta tillvara. Digitalisering kan också vara det svar offentlig sektor behöver för att lösa det hårda tryck som i många lägen finns på välfärdstjänster.

Digitalisering påverkar hela samhället och bilden av att allt som kan också kommer att digitaliseras blir allt tydligare. Det skapar förutsättningar för till exempel distansundervisning, vård i hemmet, distansarbete och nya affärsmodeller

Jämtland Härjedalen är ett ytmässigt stort län vilket innebär långa avstånd. Digital infrastruktur hjälper till att knyta ihop landet och är en central förutsättning för en växande ekonomi, ökad befolkning, besök och ökad sysselsättning. En bra digital infrastruktur ger oss möjligheten att bo, leva och verka utifrån våra egna livsval.

En förutsättning för digitalisering är en länstäckande bredbandsinfrastruktur då bredbandstillgång och ökad digital kompetens ger bättre förutsättningar att förbättra förbindelser till externa marknader. Tillgång till bredband är också en förutsättning för både nyetableringar och utveckling av befintliga företag i hela vårt län.

I Jämtland Härjedalens glesa strukturer är det inte lönsamt för bredbandsmarknaden att ansluta hushåll och företag till snabbt bredband eftersom avstånden är stora och kostnaderna därför mycket höga. Detta marknadsmisslyckande innebär att behovet av offentliga insatser och investeringar är stora – samtidigt som Region Jämtland Härjedalen och länets kommuner redan står under stora kostnadstryck. Det innebär att utvecklingsarbetet i länet vilar tungt på finansiering från de europeiska struktur- och investeringsfonderna och det statliga anslaget för regionala utvecklingsåtgärder.

3 Mål

De regionala målen är samma som de nationella målen, nämligen:

Mål för konnektivitet: I Sverige och mot omvärlden ska det alltid finnas tillförlitlig konnektivitet så att det är möjligt att bo, leva och verka i hela landet. Den digitala infrastrukturen ska vara motståndskraftig, säker och främja konkurrenskraft, innovation och hållbarhet.

Delmål: Alla hushåll och verksamhetsställen ska senast 2030 ha tillgång till infrastruktur som medger minst 1 Gbit/s där det bedöms samhällsekonomiskt motiverat.

Delmål: Hela Sverige ska täckas av nät för mobila tjänster med grundläggande kapacitet. Näten ska göra det möjligt att skicka meddelanden, ringa och via internet använda samhällsviktiga tjänster samt enklare uppkopplade saker.

Delmål: Alla befolkade områden ska täckas av nät för mobila tjänster med god kapacitet.

Delmål: Allmänna vägar och järnvägar ska ha sammanhängande täckning av nät för mobila tjänster med god kapacitet.

Delmål: Sverige ska proaktivt möta behoven av mobil konnektivitet inom nuvarande och framtida branscher.

Grundläggande och god kapacitet för mobila tjänster

För att förtydliga målen ovan kan behoven av kapacitet i nät för mobila tjänster i ett framåtblickande perspektiv t.o.m. 2030 delas in i följande kategorier och hastigheter:

Kapacitet	Nedladdnings- hastighet	Uppladdnings- hastighet	Latens
Grundläggande	2 Mbit/s	128 kbit/s	100 ms
God	50 Mbit/s	1 Mbit/s	50 ms

Dessutom finns konnektivitetsmål för tillförlitlighet och säkerhet samt för samhällsplanering och hållbar utveckling i hela landet:

Delmål: Digital infrastruktur och digitala tjänster ska vara robusta för att motstå påfrestningar i syfte att upprätthålla funktionalitet.

Delmål: Digital infrastruktur och digitala tjänster ska kunna återställas snabbt efter påfrestningar som leder till störningar.

Delmål: Digital infrastruktur och samhällsviktiga digitala tjänster ska vara redundanta och diversifierade för att kunna fortsätta fungera vid bortfall av någon del.

Delmål: Alla aktörer i Sverige ska bidra till att minska miljöpåverkan av konnektiviteten genom att använda energieffektiva och klimatsmarta lösningar.

4 Fokusområden

Region Jämtland Härjedalen ska fortsätta verka för övergripande samordning, samverkan och samarbete i bredbandsfrågor samt fungera som kontaktpunkt för sådana frågor i respektive län för såväl offentliga som privata aktörer.

Region Jämtland Härjedalens arbete för att nå målen ovan har delats in i följande fokusområden.

- **Bredbandsmålen – fasta nät**

Den viktigaste delen för ett fungerande bredbandsnät i hela länet är det fasta nätet. Det är det nät som är tillräckligt snabbt och robust för att möjliggöra den kapacitet som digitaliseringen kräver. Region Jämtland Härjedalen behöver därför verka för utbyggnad av dessa för att få tillgång till snabbt bredband.

- **Bredbandsmålen – mobilnäten**

I länet blir invånare, företag, besökare samt verksamheter såsom vård och omsorg alltmer beroende av mobila tjänster. Dessa mobila tjänster kräver alltmer datakapacitet samtidigt som de ska användas där människor befinner sig, till exempel i bilen, på tåget och i fjällen. Det är därför av betydande vikt att det finns tillgång till stabila mobila tjänster och god täckning där man normalt sett befinner sig, till exempel kring bostadsområden, längs vägstråken samt på tågen men också längs leder i fjällen och andra turisttäta områden.

- **Information och nätverkande**

För att nå bredbandsmålen är det viktigt med samverkan, samarbete och samordning kring dessa frågor med alla aktörer som påverkar eller påverkas av bredbandsutbyggnaden. Region Jämtland Härjedalen har genom koordinatöruppdraget, se nedan, en viktig roll i detta.

- **Påverkansarbete**

Region Jämtland Härjedalen ska genom olika former av påverkansarbete bidra till att bredbandsmålen nås. Det kan handla om påverkansarbete gentemot EU, nationella aktörer, beslutfattare samt aktuella marknadsaktörer.

- **Uppföljning**

Region Jämtland Härjedalen ansvarar för att följa upp den bredbandsutbyggnad som sker i länet samt analysera effekter av tilldelade stödmedel för bredbandsutbyggnad.

5 Genomförande

För att nå målen kommer ovan beskrivna fokusområden under perioden 2026-2030 att vara högt prioriterade områden att arbeta med för Region Jämtland Härjedalen, utifrån de arbetssätt och medel vi har att tillgå. För att uppnå målen görs också nationella prioriteringar och satsningar riktade till olika aktörer och det behövs insatser från både privata och offentliga aktörer för att målen ska nås. Utgångspunkten är en marknadsstyrd utbyggnad kompletterad med offentliga insatser. För att nå målen behövs både samverkan och engagemang från såväl enskilda, organisationer, företag som myndigheter.

5.1 Bredbandskoordinator

I länet finns det sedan 2015 en regional bredbandskoordinator och sedan 2016 har den tjänsten funnits inom Region Jämtland Härjedalen. Regeringen erbjuder fram till och med år 2027 regioner som upprätthåller denna funktion ett årligt stöd om för närvarande, år

2026, på max 571 000 kronor. I erbjudandet om stöd (RUN/402/2025) beskrivs vilka uppgifter bredbandskoordinatören ska ha.

5.2 Extra tillgängliga medel

Sedan några år tillbaka finns inom Region Jämtland Härjedalen medel kvar från en tidigare form av bredbandsstöd och dessa medel, för närvarande ca 995 kkr, är nu tillgängliga för åtgärder med samma syfte. Region Jämtland Härjedalen och länets kommuner har inom ramen för regionens samverkansråd den 25 april 2022 samt 30 maj 2022 enats att dessa medel främst bör användas till insatser såsom mätning av mobiltäckning, utbildningar, analyser och punktinsatser för att installera bredbandsuppkopplingar.

6 Uppföljning

Uppföljning av bredbandsmålen samt de insatser som genomförts görs årligen vid regionala utvecklingsnämndens sammanträde i maj.